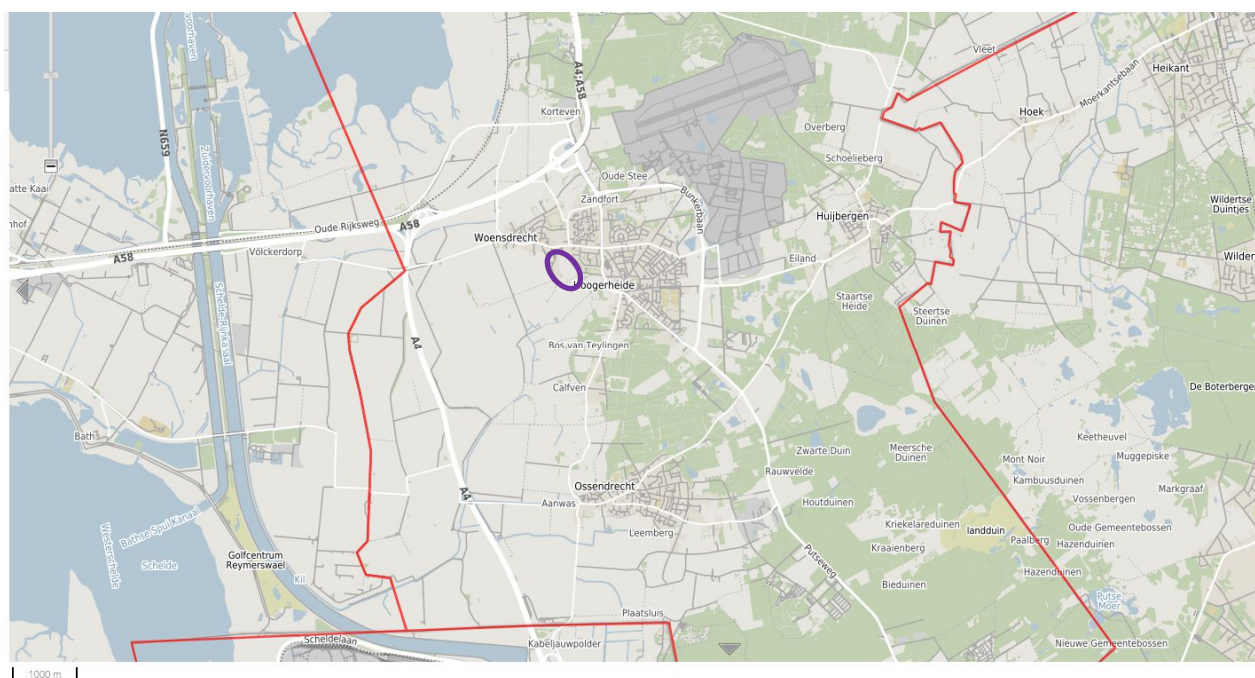

Memo

memonummer 210430-016
 datum 30 april 2021
 aan Mevrouw M. van Velzen AVV Beheer B.V.
 kopie De heer A. Kaashoek Kaader
 van S.J.M.P. Halters Buijs Eco Consult B.V.
 plan Voorgenomen herinrichting Marktje Woensdrecht
 projectnr. 210430
 betreft Ecologische quickscan Wet natuurbescherming planvoornemen herinrichting Marktje

Ecologische veldcontrole (quickscan soortbescherming)

Op 1 maart 2021 heeft een terreinbezoek plaatsgevonden op bovengenoemde locatie. De globale locatie van het plangebied is opgenomen in figuur 1.

Figuur 1: Globale planlocatie in parse contour (Bron: kaarten Brabant)

Aanleiding en doel

Op deze locatie; ten oosten van het Marktje in Woensdrecht is de AVV Beheer BV voornemens om alle bestaande agrarische en industriële bebouwing en functies te vervangen voor openbaar groen en een aantal woningbouwkvavels.

In het kader van het aspect 'ecologie' van deze ruimtelijke ontwikkeling dient er een quickscan in kader van soortbescherming gedaan te worden. Dit om te bepalen of er mogelijk negatieve effecten voor aanwezige beschermde plant- en/of diersoorten, die in de (per 1-1-2017 van kracht geworden) Wet natuurbescherming beschermd zijn, als gevolg van de voorgenomen activiteiten ontstaan.

En vastleggen of de werkzaamheden kunnen worden uitgevoerd en welke voorwaarden hier eventueel voor gelden. De opdrachtgever heeft aan Buijs Eco Consult de opdracht gegeven om in dit kader een quickscan Wet natuurbescherming, onderdeel soortbescherming in het plangebied uit te voeren.

Wettelijk kader

Vanuit de Wet natuurbescherming is bij ruimtelijke ingrepen en niet bestendig beheer de initiatiefnemer verplicht op de hoogte te zijn van mogelijk voorkomende beschermde natuurwaarden binnen het plangebied. Het doel van de Wet natuurbescherming is o.a. het in standhouden van de inheemse flora en fauna. Door, voorafgaand aan ruimtelijke ingrepen en niet bestendig beheer, stil te staan bij aanwezige natuurwaarden, kan onnodige schade aan beschermde soorten worden voorkomen of beperkt.

Voor in gebruik zijnde vogelnesten wordt voor niet bestendig beheer en ruimtelijke ontwikkelingen geen ontheffing verleend in het kader van de Wet natuurbescherming. Werkzaamheden zijn hierdoor enkel mogelijk buiten de kwetsbare periode (buiten het broedseizoen) of indien geen sprake is van aanwezige vogelnesten.

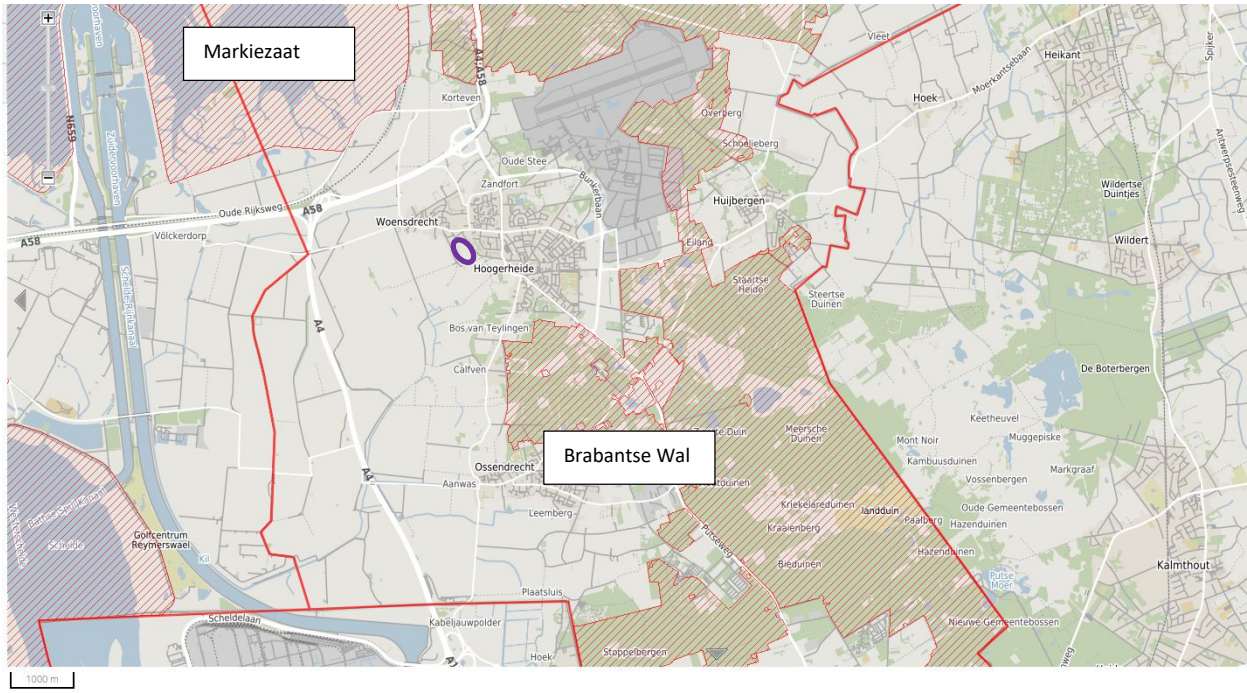
Voor jaarrond beschermde nesten van vogelsoorten is onder de juiste omstandigheden en aanwezigheid van een wettelijk belang wel een ontheffing mogelijk. Voor een uitgebreide toelichting op de Wet natuurbescherming wordt verwezen naar bijlage 1.

Bestaande situatie

De planlocatie ligt ten westen van de dorpskern Hoogerheide en ten zuiden van de kern Woensdrecht. Een overzichtsplaatje van de planlocatie is opgenomen in figuren 2 en 3. Hieruit blijkt eveneens dat de planlocatie niet en tevens niet in Natura-2000 gebied gelegen is.

Figuur 2: Ligging plangebied in gele contour met in groene en oranje arcering NNN-gebieden (oranje Rijksdeel en groen Provinciaal deel) (bron: kaarten Brabant)

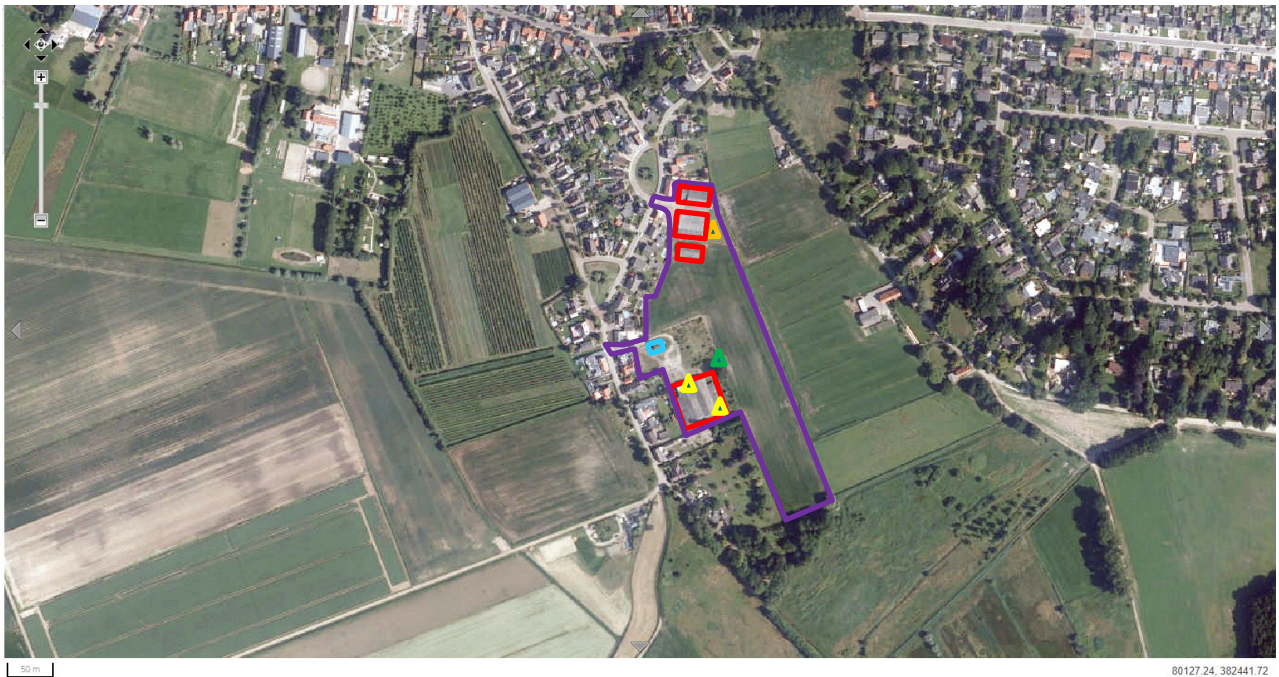

Figuur 3: Ligging plangebied in paarse contour met rode arceringen Natura 2000 gebied: Ulvenhoutsebos (bron: kaarten Brabant)

De planlocatie is niet gelegen in Natura2000 gebied (Brabantse Wal en/of Markiezaat). Het plangebied ligt tevens niet in NNN-gebied. Aangezien de afstanden tot Natura2000 ruim zijn (respectievelijk ca. 1.300 m en > 2,2 km tot Brabantse Wal danwel Markiezaat) is er geen sprake van kwaliteitsverlies, versnippering of oppervlakteverlies van de desbetreffende natuurgebieden. Ook is het plangebied niet in NNN gebied gelegen. Wel ligt het plangebied direct ten westen van NNN. Het merendeel is nog om te vormen landbouwgebied (zoals ook zichtbaar is op de foto's). Significant negatieve effecten op beschermde natuurgebieden zijn hierdoor op voorhand uitgesloten. Een beoordeling ten aanzien van stikstofdepositie is geen onderdeel van deze toetsing.

Nieuwe situatie

De initiatiefnemer heeft het voornemen om alle bebouwing te verwijderen/slopen en hier nieuwbouwkavels en openbaar groen op te realiseren. Een impressie van het plangebied met huidige bebouwing is opgenomen in figuur 4.

Figuur 4: planvoornemen met in paars met te slopen opstellen (agrarisch en industrieel) en in rood. Tevens is op locatie nog de restanten van een pand aanwezig waarvan enkel enkele delen van de muren aanwezig zijn (In blauw). Met in geel mogelijke locaties kerkuil (mogelijke nest/roestlocaties), in oranje waargenomen locatie diverse huismussen bij kippenren, in groen boom met mogelijk verblijfplaats vlermuizen. In rode aangeduide arceringen zijn allen in potentie geschikt voor vlermuizen bebouwing (verblijfplaats).

Uitvoering veldcontrole

Op 1 maart 2021 is door middel van een veldbezoek ter plaatse van plangebied in figuur 1 door S.J.M.P. Halters van Buijs Eco Consult beoordeeld of sprake is van rust en/of verblijfplaatsen van beschermde soorten volgens de Wet natuurbescherming.

Bij de veldcontrole is een algemene beoordeling gemaakt voor de geschiktheid van het gebied voor overige (niet aangetroffen) beschermde soorten. In onderstaande figuur 5 is een impressie van de planlocatie opgenomen.

Huismussen bij kippenren

Openingen bebouwing, waaruit bouw in luchtspouw blijkt

Verse sporen (kerk)uil

Figuur 5: impressie plangebied

In het plangebied en de omgeving van het plangebied zijn tijdens het veldbezoek vogels zoals o.a. houtduif, huismus, merel en sporen van (kerk)uil waargenomen. Daarnaast kunnen algemeen voorkomende soorten zoals kleine zoogdieren (muizen konijn, egel etc.) voorkomen. Voor ruimtelijke ontwikkelingen geldt voor deze algemene voorkomende kleine zoogdiersoorten een algemene provinciale vrijstelling, uiteraard moet wel de zorgplicht in acht worden genomen. In de directe omgeving van de geplande sloop is opgaande begroeiing aanwezig waardoor voor (kleine) marterachtigen op en nabij het plangebied potentieel leefgebied aanwezig is. Beschermde flora is niet waargenomen en wordt niet verwacht.

Voor strikter beschermde soorten geldt deze algemene provinciale vrijstelling niet. Vleermuizen (alle soorten) bewonen gebouwen en/of bomen en hebben hun verblijfplaatsen in (kleine) gaten, kieren, scheuren.

En hun voorkomen kan, in de te slopen bebouwing en enkele te kappen bomen, op basis van de quickscan op voorhand nog niet worden uitgesloten. Voor de te slopen panden (alleen te slopen schuren, met name die (deels) in spouw zijn opgetrokken) is een nadere beoordeling noodzakelijk om eventueel broed/verblijfplaatsen van jaarrond beschermde vogels te beoordelen evenals geschiktheid van de bebouwing voor vleermuizen.

Tabel 1

Soort/ functieaantasting	Aanwezigheid	Beschermingsregime	Vervolg/actie
Vogels	Ja, diverse soorten met name houtduif en ekster. Mogelijk is er in de schuur broedgelegenheid voor jaarrond beschermde soorten (zoals bijv. de kerkuil). Dit dient in eerste instantie inpandig nader beoordeeld te worden. Verder is huismus waargenomen.	Vogelrichtlijn	Voor (kerk)uil is mogelijk een roestplaats/nestplaats aanwezig. Sporen wijzen op recente aanwezigheid. Nader onderzoek is nodig naar de huidige functie(s) van de opstallen en het plangebied voor jaarrond beschermde vogels (kerkuil, ransuil, steenuil). Tevens is huismus aangetoond nabij het kippenhok achter een van de schuren. Mogelijk broeden zij in het plangebied (beperkt geschikt) of is essentieel leefgebied (groen) binnen het plangebied aanwezig.

Soort/ functieaantasting	Aanwezigheid	Beschermingsregime	Vervolg/actie
Vleermuizen	Mogelijk diverse soorten diffuus aanwezig. Verblijfplaatsen zijn met huidige beoordeling nog niet uit te sluiten. In ieder geval is nadere beoordeling nodig van de te slopen panden en de boom in het plangebied. Mogelijk wordt het plangebied ook gebruikt om te foerageren. In de directe omgeving is echter voldoende (vergelijkbaar danwel beter foerageergebied aanwezig).	Habitatrichtlijn	Op basis van de bouwwijze van de stallen/schuren en aanwezigheid van mogelijk geschikte verblijfplaatsen in deze te slopen opstallen en boom is nader onderzoek noodzakelijk om aanwezigheid van vleermuizen uit te sluiten danwel nader vast te stellen. Ook kan een vliegroute langs of over het plangebied aanwezig zijn. Hiervoor dient het vleermuisprotocol 2021 te worden opgevolgd.
Overige zoogdieren	Vermoedelijk konijn, haas, diverse algemene muizen, egel etc. Aanwezigheid voor marterachtigen wordt tevens mogelijk/aannemelijk geacht; struweel en opgaande begroeiing op en nabij het plangebied zijn (hetzij beperkt) aanwezig, maar ook in bebouwing kan een verblijfplaats van (bijv.) steenmarter aanwezig zijn.	Overige soorten en algemene vrijstellingsregeling (maar niet voor marterachtigen)	Nader onderzoek is noodzakelijk naar voorkomen en gebruik van locatie (opstallen en aangelegde groen) door marterachtigen. Deze soorten zijn in Brabant niet opgenomen in de algemene vrijstellingsregeling.
Amfibieën en reptielen	Mogelijk algemene soorten. Tevens komt in de omgeving, beek en omliggende poelen, bos en struweel de boomkikker voor. Voor deze soort is de algemene vrijstellingsregeling niet van toepassing.	Overige soorten (en deels algemene vrijstellingsregeling) maar niet voor rugstreeppad welke in de ruimere omgeving aanwezig is.	Zorgvuldig handelen toepassen. Tijdens nader onderzoek tevens alert zijn op aanwezigheid van rugstreeppad op of direct nabij plangebied (binnen het plangebied is geen voortplantingswater aanwezig).
Vissen	Diverse soorten niet beschermde vissen. Aanwezigheid van beschermde soorten is op basis van verspreidingsatlassen niet aanwezig. Vanwege de beperkte omvang van de (zak)sloten direct nabij de te slopen opstallen worden deze ook niet verwacht.	-	Zorgvuldig handelen toepassen
Overige fauna	-	-	-
Flora	-	-	-

Resume en aandachtspunten:

- 1 De planlocatie is niet in Natura 2000 en in NNN-gebied gelegen. Omdat het plangebied niet in (<100m) van deze Natura 2000 ligt is geen sprake van oppervlakteverlies, kwaliteitsverlies of versnippering. Dit geldt tevens voor het nabij gelegen NNN, het betreft merendeels nog om te vormen agrarische gronden die nog omgevormd moeten worden (nieuwe natuur). Effecten op beschermde gebieden zijn hierdoor op voorhand uitgesloten. Deze toetsing doet geen uitspraak over stikstofdepositie.
- 2 Op locatie is aanwezigheid van diverse jaarrond beschermde vogels vastgesteld. Echter op locatie is niet duidelijk waar, en zo ja welke functie(S) de te slopen pand(en) en de omgeving vervullen voor deze soorten; ((kerk)uil, huismus), hiervoor is nader onderzoek noodzakelijk;
- 3 Voor de voorgenomen sloop is een nader onderzoek noodzakelijk voor (jaarrond) beschermde vogels en/of aan- danwel aanwezigheid van vleermuizen nader te bepalen. Dit kan gedeeltelijk gecombineerd uitgevoerd worden. Dit nader onderzoek geldt tevens om aanwezigheid danwel afwezigheid van (kleine) marterachtigen op locatie (en beschermde functies van deze soorten) vast te stellen.
- 4 Op locatie kan verder sprake zijn van algemene broedvogels in het broed/voortplanting seizoen (15 maart t/m 15 juli): denk aan koolmees en overige nestkasten/holtenbroeders. Tevens kunnen in de omgeving aanwezige bomen bijv. houtduif etc. tot broeden komen. Hierdoor dienen de realisatiewerkzaamheden buiten dit broed-/voortplantingsseizoen te worden uitgevoerd. Indien dit niet mogelijk is dan dienen de (voorbereidings)werkzaamheden voor dit seizoen te zijn gestart en is het raadzaam om het terrein voor de onaantrekkelijk te maken door bijv: opgehangen kasten op tijd te verwijderen van de te slopen opstallen of te verplaatsen naar locaties waar de nestkasten wel tijdens het broedseizoen kunnen blijven hangen.

- 5 Door (tijdelijke) bouwverlichting en planverlichting niet te richten op de hemel en achtergelegen gecreëerde natuurakkers worden tevens effecten op vleermuizen en overige fauna beperkt.
- 6 Op de planlocatie zijn verder ook algemeen voorkomende zoogdieren en evt. amfibieën als beschermde soorten te verwachten. Door het toepassen van het zorgvuldig handelen principe kunnen negatieve effecten op deze soorten worden voorkomen/verminderd.
- 7 Voor ruimtelijke ontwikkelingen geldt voor de algemene zoogdiersoorten en amfibieën (uitgezonderd kleine marterachtigen en rugstreeppad) een provinciale vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkelingen. Wel blijft ook het principe zorgvuldig handelen van toepassing.

Advies:

- Om te mogen slopen is vanwege het aantreffen van diverse sporen van beschermde soorten vermoedelijk een ontheffing soortbescherming (Wet natuurbescherming noodzakelijk) (in ieder geval een roest/nestplaats (kerk)uil). Om deze aan te vragen is eerst gerichte kennis noodzakelijk over voorkomen van alle mogelijk aanwezige beschermde soorten (en zo ja welke, hoeveel en welke functies vervult het plangebied) voor het bevoegde gezag bij een aanvraag in behandeling kan nemen.
- Na het gerapporteerde nader onderzoek kan de (vermoedelijk benodigde) ontheffingsaanvraag soortbescherming bij de provincie (Omgevingsdienst Brabant Noord) worden aangevraagd.
- Omdat vermoedelijk sprake is van beschermde functies van diverse soorten is het zinvol om al tijdens het uitvoeren van het onderzoek ook te zorgen voor alternatieve verblijfplaatsen (denk aan kerkuil, vleermuizen) en eventueel ook alternatief leefgebied voor huismus. Door deze alternatieven al tijdens het vervolgonderzoek aan te realiseren loopt de gewenningsperiode van deze alternatieven al (verplichte periode om ontheffing te kunnen krijgen) al en wordt extra vertraging in de planning zo veel mogelijk voorkomen. Daarnaast is het zinvol om voor de toekomstige woningen het uitgangspunt van natuurinclusief bouwen toe te passen en de woningen te voorzien van geïntegreerde verblijfplaatsen voor bijvoorbeeld huismus en vleermuizen (bijvoorbeeld gewone/ruige dwergvleermuis).

Literatuur

- Bekker, D.L. & J.B.M Thijssen 2012. Verspreidingsonderzoek, Nederlandse Zoogdieren. VONZ 2011. Rapport 2012.03. Zoogdierverseniging, Nijmegen.
- Diepenbeek, A. van, 1999. Veldgids diersporen, KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- Krijgsveld e.a. 2008. Verstoringsgevoeligheid van vogels, Update literatuurstudie naar de reacties van vogels op recreatie Bureau Waardenburg Culemborg.
- Strumpel, T. & Strijbosch H., 2006. Veldgids amfibieën en reptielen, KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- Wynhoff, I., Swaay, van C., & Made van der J., Veldgids Vlinders, KNNV Uitgeverij, Utrecht.

Websites:

- www.brabant.nl
- www.woensdrecht.nl
- www.telmee.nl
- www.Ravon.nl
- www.verspreidingsatlas.nl

Volledigheid inventarisatie

De inventarisatie is een uiteraard een steekproef. Het is dan ook mogelijk dat soorten en functies niet waargenomen zijn, terwijl dat ze (op een ander tijdstip) wel aanwezig zijn. Dit is echter acceptabel, de Wet natuurbescherming vraagt een initiatiefnemer om alles te doen wat redelijkerwijs van hem verwacht kan worden. Met de gekozen methode en inspanning is dan ook voldoende invulling gegeven aan artikel 1.11 (zorgplicht) van de Wet natuurbescherming. Wat betreft het vooronderzoek heeft de initiatiefnemer dan ook gedaan wat redelijkerwijs van hem verwacht kan worden.

Bijlage 1 Wettelijk kader

Hieronder volgt een algemene beschrijving van de Natuurwetgeving, gevolgd door betreffende onderdelen van de wetgeving.

De Nederlandse natuurwetgeving

De Nederlandse natuurwetgeving valt uiteen in gebiedsbescherming en soortbescherming. De gebiedsbescherming is geïmplementeerd in de Natuurbeschermingswet 1998 en omvat de Natura 2000-gebieden. Per 01/01/2017 zijn beide onderdelen (en de Boswet) geïntegreerd in de Wet natuurbescherming (Wn).

Gebiedsbescherming

In de Natura 2000 gebieden zijn de beschermde natuurmonumenten alsmede de gebieden met de status Vogel- en/of de Habitatrichtlijngebied (Voorheen Speciale beschermings Zones, Sbz's) opgenomen.

Globaal kan worden gesteld dat de gebiedsbescherming gericht is op de bescherming van de waarden waarvoor een gebied is aangewezen. Deze bescherming is gebiedsspecifiek, maar kent wel de zogenaamde externe werking. Dat wil zeggen dat ook handelingen buiten het beschermde gebied niet mogen leiden tot verlies aan kwaliteit in het beschermde gebied.

Soortbescherming

De soortbescherming is per 01/01/2017 ook opgenomen in de Wet natuurbescherming. Deze wet omvat ook de bescherming van Habitatrichtlijnsoorten buiten de aangewezen Natura 2000-gebieden. Deze bescherming geldt overal in Nederland, ook in de beschermde gebieden. De soortbescherming kent geen externe werking. Planen worden getoetst aan de directe invloed op beschermde waarden binnen de grenzen van het plangebied. Conform deze wet is de initiatiefnemer bij ruimtelijke ingrepen verplicht op de hoogte te zijn van mogelijke voorkomende beschermde natuurwaarden binnen het plangebied. Vanuit deze kennis dienen plannen e plannen getoetst te worden aan eventuele strijdigheid met de verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming.

Onder de werking van de soortbescherming vallen circa 930 dier- en plantensoorten. Alle inheemse zoogdieren, vogels, amfibieën, en reptielen zijn beschermd. Tevens hebben een aantal planten, vissen, insecten en ongewervelden een beschermde status. Voor de in het wild voorkomende planten en dieren geldt bovendien de algemene zorgplicht (art. 1.11).

Volgens de Wet natuurbescherming mogen beschermde dier- en plantensoorten niet worden gedood, gevangen, opzettelijk worden verontrust of gedood. Voortplanting- of vaste rust of verblijfplaatsen mogen niet opzettelijk worden beschadigd of vernield. Habitatrichtlijnsoorten mogen tevens niet opzettelijk worden verstoord. Beschermde planten mogen niet opzettelijk van hun groeiplaats worden verwijderd of vernield. De verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming (Wn) staan vernoemd in onderstaand kader.

Verbodsbepalingen Wet natuurbescherming (Wn)

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn § 3.1 Wn	Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn § 3.2 Wn	Beschermingsregime andere soorten § 3.3 Wn
Art 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen	Art 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen
Art 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen	Art 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen	Art 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen
Art 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben	Art 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen	Niet van toepassing
Art 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort	Art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren	Niet van toepassing
Niet van toepassing	Art 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen	Art 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen

Bron: Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen, Ministerie van Economische Zaken

De werkingssfeer van de Wet natuurbescherming is niet beperkt tot of gerelateerd aan speciaal aangewezen gebieden, maar geeft de beschermde soorten **overal** in Nederland bescherming.

In o.a. artikelen 3.3, 3.8 en 3.10 van de Wet natuurbeschermingswet worden de ontheffings- en vrijstellingsmogelijkheden weergegeven. Welke voorwaarden verbonden zijn aan de ontheffing- of vrijstelling (zoals werken met een goedgekeurde gedragscode) hangt af van de dier- of plantensoorten die voorkomen in het plangebied.

- **Beschermde soorten – met (Provinciale) vrijstelling:**
Voor deze soorten geldt een vrijstelling van een of meerdere verbodsbepalingen (zoals bijvoorbeeld het vangen van dieren en/of het vernielen van vaste verblijfplaatsen. Voor deze soorten is derhalve in veel gevallen geen ontheffing nodig. Wel geldt ten aanzien van deze soorten de zorgplicht, die eveneens van de Wet natuurbescherming uitgaat.
Soorten die vallen onder de vrijstelling betreft over het algemeen (en dus per Provincie verschillend) onder andere algemene zoogdiersoorten, zoals algemene muizen- en spitsmuizen, de woelrat, de egel, konijn, ree en vos, algemene amfibiesoorten, waaronder de bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander.
- **Overige ‘nationaal beschermde’ soorten:**
Voor deze soorten geldt voor ruimtelijke ontwikkeling en bestendig beheer een mogelijkheid voor ontheffing, welke aan drie criteria wordt getoetst: er is sprake van een in of bij wet genoemd belang, er is geen alternatief en ‘doet geen afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding van de soort’.

Voor deze soorten is derhalve een ontheffing nodig of kan gewerkt worden met een goedgekeurde gedragscode. Soorten die vallen onder dit nationale beschermingsregime vallen betreft onder andere algemene zoogdiersoorten, zoals das, boomarter, algemene amfibieën en reptielen alpenwatersalamander, hazelworm, flora als schubvaren en bokkenorchis en vissoorten waaronder de grote modderkruiper. Daarnaast geldt ook voor deze soorten de algemene zorgplicht.

- **Habitatrichtlijnsoorten:**

Voor deze soorten geldt het zwaarste beschermingsregime en is voor ruimtelijke ontwikkeling geen vrijstelling mogelijk van de ontheffingsplicht. Voor deze soorten dient een ontheffing te worden aangevraagd, welke aan drie criteria wordt getoetst: er is sprake van een in of bij wet genoemd belang, er is geen alternatief en 'doet geen afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding van de soort'. Wel kan als voldaan wordt aan een in de wet genoemd belang ook bij ruimtelijke ontwikkeling gewerkt worden met een goedgekeurd gedragscode. Daarnaast geldt ook voor deze soorten de algemene zorgplicht. Tot dit beschermingsregime horen o.a. alle vleermuissoorten, de bever, otter, noordse woelmuis, verschillende amfibiesoorten waaronder rugstreeppad en kamsalamander.

- **Vogelrichtlijnsoorten:**

Alle vogels zijn in Nederland gelijk beschermd. Voor deze soorten geldt het zwaarste beschermingsregime en is voor ruimtelijke ontwikkeling ook geen vrijstelling mogelijk van de ontheffingsplicht. Voor deze soorten dient een ontheffing te worden aangevraagd, welke aan drie criteria wordt getoetst: er is sprake van een in of bij wet genoemd belang, er is geen alternatief en 'doet geen afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding van de soort'. Wel kan als voldaan wordt aan een in de wet genoemd belang ook bij ruimtelijke ontwikkeling gewerkt worden met een goedgekeurd gedragscode. Daarnaast geldt ook voor deze soorten de algemene zorgplicht.

Zorgplicht

Voor alle in het wild voorkomende plant- en diersoorten, dus ook voor onbeschermd en beschermd soorten die zijn vrijgesteld geldt wel de ook 'algemene zorgplicht' (art. 1.11 Wet natuurbescherming). Deze zorgplicht houdt in dat initiatiefnemer passende maatregelen moet nemen om schade aan beschermde gebieden en in het wild voorkomend plant en diersoorten te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om het niet verontrusten of verstoren in de kwetsbare perioden zoals de winterslaap, de voortplantingstijd en de periode van afhankelijkheid van de jongen.

De kwetsbare perioden voor de verschillende soortgroepen zijn niet allen gelijk. Als 'veilige' periode voor alle groepen geldt in het algemeen de periode van half augustus tot half november, de periode waarin de voortplantingstijd achter de rug is en diersoorten als vleermuizen, overige zoogdieren en amfibieën nog niet in winterslaap zijn. Indien een locatie in die periode bouwrijp wordt gemaakt, kan daarna gedurende het winterseizoen en het daaropvolgende voorjaar probleemloos worden gewerkt.

Zo kan bijvoorbeeld vegetatie gedurende het groeiseizoen kort gemaaid worden, zodat er geen vogels gaan broeden en het tegen de winter ook ongeschikt is voor kleine zoogdieren of amfibieën die in winterslaap gaan. Indien tijdens de uitvoering van de werkzaamheden beschermde soorten worden waargenomen dienen maatregelen genomen te worden om schade aan deze individuen zo veel mogelijk te voorkomen (bijvoorbeeld wegvangen en verplaatsen of terreindelen af te zetten en het werk ter plaatse stil te leggen). Ecologische begeleiding kan hierin voorzien.